

BUDGET 2024-2026

Centerpartiet

VAXHOLM

SVÅRA TIDER KRÄVER NYA TANKAR FÖR VAXHOLMS BÄSTA

I tider av kris och stora samhällsutmaningar ställs stora krav på oss politiker. Vi behöver tänka nytt och innovativt samtidigt som vi värnar det som är riktigt viktigt för oss, såsom omsorgen om barn och äldre, utbildning, föreningsliv och infrastruktur.

Inflationen är hög och vi befinner oss i lågkonjunktur samtidigt som vi står inför en jätteutmaning att kunna rekrytera människor till välfärden. Det är bistra tider vilket kräver än mer av oss politiker. Att osthylva sig ner till en ekonomi i balans räcker inte, snarare riskerar det att stjälpa viktiga verksamheter som kan bli svåra att åter bygga upp.

Tyvärr är det tjocka skivor med osthylveln som det politiska styret hyvlar i sitt förslag till budget, vilken ändå bara landar på ett nollresultat. Alla nämnder får kraftiga besparingskrav nästa år utan att vi vet vilka konsekvenser det får.

Minska besparingar

2024 är ett ekonomiskt väldigt utmanande år. Detta beror främst på ökade pensionskostnader, inte på ökade kostnader i våra verksamheter eller minskande skatteunderlag. Det ljusnar samtidigt i skyn när vi blickar framåt på efterföljande år. Vi måste ha de långsiktiga perspektiven samtidigt som vi hanterar utmaningar här och nu. Att bara jobba med ekonomiska besparingar 2024 för att klara en ekonomi i balans är inte långsiktigt eller ansvarsfullt.

För socialnämnden riskerar plötsliga besparingar på två procent att ett fåtal verksamheter som till exempel hemtjänsten får bära hela kostnaden eftersom så mycket av socialnämndens budget är lagstyrd eller redan in-tecknad med avtal (till exempel särskilt boende). I ekonomiskt utmanande tider finns heller inget som talar för att behovet av socialtjänstens tjänster till invånare kommer att minska. Lägg därtill att statliga medel försvunnit från i år inom området våld i nära relationer. För nämnden för teknik, fritid, kultur är två procent besparing också oerhört tufft. För vad ska väljas bort? Underhåll av gator och vägar (som före förra mandatperioden var underfinansierat och bidrog till underhållsskulder) eller ska besparingarna tas från föreningsliv och kultur? Det vet vi inte, för det politiska styret redovisar inte vilka konsekvenser som de ser av besparingarna. De kanske heller inte vet.

Våra förslag:

- Minska besparingar på socialnämnd och nämnden för teknik, fritid och kultur till en procent istället för två.
- Gör en tillfällig höjning av skatten med 10 öre för att täcka upp under 2024.

Om staten tillskjuter generella stadsbidrag i höstbudgeten ska dessa i första hand användas för att undvika skattehöjningen genom att ett nytt beslut om skattesats tas när statsbudgeten presenterats.

Ta hjälp av näringslivet

Företagare är snabba i tanken, prövar och omprövar idéer. Att tänka nytt, innovativt, är en del av företagarens blodomlopp. Därför bör vi ta hjälp av näringslivet i de utmaningar som kommunen står inför. En förstärkning av resurserna till näringslivssatsningar gjordes under förra mandatperioden och arbete med centrumutveckling startade. Nu behöver vi öppna dörren från två håll, lyssna på företagares behov men också släppa in dem för att se om de kan bidra i de utmaningar som kommunen står inför, såsom kompetensförsörjning, klimatutmaningen, behov av effektivare arbetssätt och digitala lösningar.

Våra förslag:

- Omvandla näringslivsberedningen (där också företrädare för näringslivet finns) till ett innovationsråd som förutom att jobba med ett bättre lokalt företagsklimat också får bidra med idéer för kommunala utmaningar såsom till exempel kompetensförsörjning, digitalisering av verksamheter och beredskap i händelse av kris/krig.
- Arrangera ett hackaton och bjud in studenter tillsammans med det lokala näringslivet för att hitta lösningar på lokala utmaningar.
- Aktivt söka och pröva nya digitala lösningar. Som exempel har Nacka investerat i robot som svarar på enkla bygglovsärenden. Vi avsätter en miljon kronor i innovationsfond som kommunstyrelsen förfogar över och som förvaltning äskar ifrån. Det ger möjlighet att ta idéer från hackaton vidare.

Stärk kompetensförsörjningen

Rekrytering till välfärden är den offentliga sektorns största utmaning. Det behövs fler människor för att klara vård, skola och omsorg framåt. Det enklaste sättet att täcka en del av behoven är att de som redan jobbar inom välfärden vill och kan jobba mer.

Våra förslag:

- Jobba aktivt med heltidsresan, heltid ska vara norm.
- Ta reda på varför anställda väljer deltid i stället för heltid och åtgärda utmaningar.
- Utöka antalet friskvårdstimmar inom barn- och äldreomsorg för att personal ska vilja och orka jobba heltid.
- Låt anställda vara delaktiga i sin egen schemaläggning.
- Uppmuntra vaxholmsfamiljer att dela föräldraförsäkring, vabbtider och det obetalda arbetet hemma. Det ger fler arbetstimmar i välfärden.

- Skapa sommarjobb inom omsorgen för att väcka intresset för yrkena bland ungdomar.

Styr genom mål och indikatorer

Kommunen styrs genom mål och budget. För att förverkliga mål finns olika indikatorer, där nuvarande politiska styre både minskat ambitionsnivån och där indikatorer spretar. Till exempel finns en målsättning att 88 procent av barn i årskurs 5 ska vara trygga, medan 96 procent av barnen i årskurs 9 ska vara trygga.

Våra förslag:

- Andelen trygga barn i årskurs nio och årskurs fem ska vara desamma – 96 procent på båda.
- Höj ambitionsnivån vad gäller andel besökare inom hemtjänst. Det är en trygghet att det är samma personer som kommer. Styret föreslår 12, ändra till nivån Vaxholm var tidigare, 7 stycken.
- Öka ambitionsnivån när det gäller invånares bedömning över sina möjligheter att ha inflytande i kommunen. Höj ambitionen till det jämförande BM-värdet.
- Lägg tillbaka mål och indikator i kommunstyrelsen som styr mot jämställdhet och som styret tagit bort: Mål: Vaxholm erbjuder en jämställd service. Indikator: Analys och åtgärder vid könsskillnader i nyckeltal görs av alla nämnder.

Miljö och klimat

Klimatförändringarna och utarmningen av den biologiska mångfalden kräver kraftfulla åtgärder av alla. Vi stödjer inrättandet av ett klimatråd men kommer hålla ögonen på att arbetet leder till konkreta åtgärder för klimatet. Prat om klimat finns det tillräckligt av, åtgärder för klimatomställning måste få allt fokus och resurser.

Våra förslag:

- Säkerställ att majoriteten av de avsatta medlem (0,7 Mkr) till klimatråd går till aktiva åtgärder för klimatet och biologisk mångfald.

Ta helhetsgrepp om psykiska ohälsan

Den galopperande psykiska ohälsan är ett stort bekymmer. Vi måste jobba både med åtgärder som stärker enskilda med särskilt fokus på barn och unga, samtidigt som det måste finnas resurser att stötta dem som mår dåligt.

Våra förslag:

- Fördubbla aktivitetsbidraget till vårt föreningsliv. Att träffa andra för att utöva idrotter, kultur, friluftsliv och annat stärker barn och unga.
- Rikta insatser till föräldrar för att öka medvetenheten om barns stress och mående.
- Genomför ett skolgårdslyft för meningsfulla och aktiva raster i skolan, så barn går ut, får frisk luft och rör på sig.

Fortsätt våra stora projekt

Vaxholm står inför stora byggprojekt och renoveringar. Det är viktigt att de inte avstannar utan att vi gör de nödvändiga investeringar som krävs, samtidigt som vi givetvis ska värna varenda skattekrona.

Våra förslag:

- Fortsätt planerna på en ny ishall, undersök extern finansiering, minska projekt så att det ryms inom budget
- Rusta kajerna och låt inget äventyra den statliga medfinansieringen på halva investeringskostnaden
- Sätt igång planer på nytt särskilt boende parallellt med att vi bygger ett särskilt boende på Norrberget
- Påbörja arbetet med ett nytt exploateringsprogram för att möjliggöra intäkter både i form av markintäkt men också nya invånare som bidrar till kommunen.

EKONOMI

Endast förändringar mot det politiska styrets budgetförslag

Effektiviseringsuppdrag	2024	2025	2026
Kommunstyrelsen	2%	1%	1%
Barn- och utbildningsnämnden	2%	1%	1%
Socialnämnden	1%	1%	1%
Nämnden för teknik, fritid och kultur	1%	1%	1%
Stadsbyggnadsnämnden	2%	1%	1%

	2024	2025 och framåt
Skattesats	19,40	19,30

Extra satsningar:

- Fördubblat föreningsbidrag, 0,25 Mkr per år

Driftbudget (mnkr)	Budget	Budget	Plan	Plan	Kalkyl	Kalkyl	Kalkyl	Kalkyl
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kommunstyrelsen	-87,2	-90,5	-91,7	-93,5	-95,2	-97,7	-100,8	-103,5
Barn- och utbildningsnämnden	-358,0	-359,5	-364,5	-371,1	-382,7	-394,1	-404,4	-416,7
Socialnämnden	-202,7	-216,5	-227,3	-240,0	-250,3	-259,5	-268,4	-278,1
Nämnden för teknik, fritid och kultur	-55,0	-67,3	-71,4	-78,8	-89,0	-92,2	-95,4	-98,0
Stadsbyggnadsnämnden	-13,3	-10,2	-8,9	-9,0	-9,3	-9,5	-9,8	-10,1
Summa	-716,3	-744,0	-763,8	-792,3	-826,5	-853,1	-878,8	-906,4
Finansansvaret	717,7	721,8	741,5	786,5	829,0	873,7	916,0	947,5
Årets resultat	1,5	1,6	22,8	36,6	47,2	62,8	68,7	76,9
Årets resultat i (%) av skatter och bidrag	0,20%	0,22%	3,08%	4,65%	5,70%	7,19%	7,50%	8,12%

Mandatperiodens resultat 62,51 mnkr, 2,11%

INDIKATORER

Endast förändringar mot det politiska styrets budgetförslag

- Höj målnivå på "Elever i årskurs 5 - Andel elever som känner sig trygga i skolan (%)" till 96%.
- Höj ambitionsniån på "Personalkontinuitet, antal personer som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde" till 7.
- Höj målnivån på " Medborgarundersökningen - Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%)" till 23,3%.
- Återställ indikator i kommunstyrelsen som styr mot jämställdhet: "Vaxholm erbjuder en jämställd service. Indikator: Analys och åtgärder vid könsskillnader i nyckeltal görs av alla nämnder."